

Apoi relația noastră cunoscuse o perioadă veselă. La șaisprezece ani, răul de munte dispăruse și începusem să mă bucur de aventurile noastre: în fiecare vară Renzo ducea un grup de copii la un refugiu alpin aflat la cotă înaltă ca să-i învețe alpinism timp de o săptămână. Ne cățăram cu pioletul și colțarii pe seracurile de pe Monte Rosa, coboram în adâncul crevaselor pentru a simula operațiuni de salvare, alergam în jos pe un ghețar târând un rănit imaginar pe o sanie; iar în acest timp pe lângă noi treceau colecționarii serioși de piscuri. Pe noi piscurile nu ne interesau. Mai distractivi erau pereții și crestele, pe care le escaladam în joacă. Acum eram puternic, mă simțeam ca acasă pe ghețar, visam să mă fac și eu ghid alpin. Când ne întorceam de la refugiu, îl imitam pe maestrul meu: încercam să vorbesc ca el (puțin), să merg ca el (ușor, aproape fără greutate), să mă port la fel ca el în fața pericolului, de exemplu o furtună pe un perete (să fluier). Învățasem atât de bine, încât o dată, când se antrena pentru Himalaya, Renzo venise să mă cheme să facem împreună o cursă până la patru mii de metri și

înapoi, în câteva ore, numai noi doi. Doar cu o coardă, cu pașii coordonați, fără nevoia de a cere sau de a da instrucțiuni. Până la urmă, ascensiunea la patru mii de metri era ușoară. Intrasem aproape imediat în nori și nu mai văzusem nimic până seara, doar albul nedeslușit al ghețurilor și al ceții, și totuși era amintirea cea mai frumoasă pe care i-o păstram, Himalaya noastră personală.

Trebuie să fi fost ultima oară când urcasem pe munte împreună, apoi cred că m-au chemat alte locuri și m-au călăuzit alți maeștri. Nici unul dintre ei nu se mai bucurase de încrederea mea necondiționată așa de mult ca Renzo. Trecuseră cincisprezece ani de-atunci: cine știe dacă se întreba ce se alesese de mine și cine știe la ce s-ar fi gândit știindu-mă acolo, dincolo de trecătoare, trăind ca un pustnic într-o cabană. În definitiv, dacă ajunsesem acolo sus, unul din cei vinovați era el.

Acum îi împărtășeam gândurile acestea lui Remigio, cu care îmi venea ușor să vorbesc. Ne deschiseserăm sufletul încă de la prima întâlnire,

în ziua cu cărți și zăpadă, și apropierea sporise în timp ce ne colbuiam lucrând la fân. Mergeam în sus și-n jos pe câmpuri, el conducând tractorul, eu șezând în remorca hurducată. În hambar ne aruncam unul altuia baloții și îi așezam în grămezi mari de trei sau patru metri. Într-o seară, după muncă, m-a invitat la el să bem un pahar dintr-acelea pe care mama lui ni le interzicea și în camera de zi am fost surprins să găsesc o mașină de scris. Era un model vechi, bine păstrat. Pe tambur era o foaie, iar pe foaie, un singur rând: *Cine știe dacă voi mai izbuti vreodată să scriu la fel ca înainte.* Fraza aceea m-a răscolit: ce treabă avea munteanul ăla cu scrisul? Apoi m-a tulburat într-un fel și mai profund, pentru că și eu cunoșteam într-o câțva îndoiala aceea, nu mai scriam de luni de zile și mă temeam că nu voi mai scrie niciodată. Când l-am întrebat pe Remigio ce însemna, mi-a explicat că foaia era acolo de douăzeci de ani, de când murise tatăl său, și că de atunci nu se mai atinsese de mașina de scris.

Am ascultat cu respectul pe care îl simți atunci când pătrunzi în viețile altora, cu același sentiment

de spaimă. Tatăl lui Remigio fusese vânător, constructor de case și povestitor. În copilărie îl ducea în pădure ca să pună capcane pentru animalele cu blană prețioasă și îl învăța să recunoască pe zăpadă urmele de vulpe, de jder, de hermelină. Peste ani, îi împărtășise meșteșugul de a ridica ziduri, luându-l ca salahor pe șantier. Fuseseră foarte apropiați – Remigio era singurul lui fiu, iar în sat nu mai existau alți copii, – până ce relația lor fusese distrusă de alcool: omul acela afectuos și extrovertit începuse la un moment dat să bea zdravăn, îmbolnăvindu-se grav. Firea i s-a schimbat, sau poate că fiul, crescând, devenise închis în sine și arțagos, astfel încât cu tatăl acela veșnic beat se certa și atâta tot. Îl văzuse stingându-se puțin câte puțin, îl însoțise prin spitale și în afara lor, și în cele din urmă îl găsisese pe câmp, unde se dusesese să moară. Nu-și ierta că ultimele lor cuvinte fuseseră pline de mânie.

Acum, după el mai rămâneau doar trofee de vânătoare, paznici mohorâți ai încăperii în care stăteam de vorbă: picioarele unei capre negre folosite la atârnat canadiencele, două coarne de

capră alpină pe un planșeu de lemn, exemplare împăiate de jder și hermelină. Penele acvilei pe care tatăl său o împușcase în urma unui pariu și care, murind, i se agățase de braț până ce Remigio dăduse fuga să-l scape de ea, folosindu-se de toată forța lui ca să-i descleșteze ghearele. De atunci se scârbise de vânătoare. *Patima*, după cum o numesc vânătorii, nu o mai moștenise odată cu puștile.

Dar păstra o altă moștenire. Cu puțină vreme înainte să moară, tatăl său îi lăsase o cabană păraginită în mijlocul unei pajiști. Un mic grajd dedesubt, o cameră deasupra, un acoperiș din șindrile de zadă strâmbe și răsucite, ziduri înnegrite de fum și vârstate de bălegar. Nu spusese nimic despre acea donație misterioasă. Apoi murise. Mulți ani după aceea, Remigio îi găsisese singur semnificația și, pentru a scăpa de sentimentul de vinovăție, petrecuse două veri lungi renovând dărăpănătura. Se hotărâse să lucreze singur, fără muncitori și fără utilaje, săpând pământul cu târnăcopul, ridicând grinzile acoperișului cu ajutorul unei benzi de transport alcătuite din planșee, al unei

frânghii și al unui tractor. Folosise copaci pe care îi doborâse el însuși în pădure, alegându-i cu grijă, ca pe tot restul: fiecare lemn, fiecare cui, fiecare piatră din casă, pentru ca lucrarea să fie făcută după toate regulile artei, așa cum îl învățase un tată zidar.

Apoi o terminase, dormise o singură noapte, înțelesese că nu avea să locuiască niciodată acolo. Erau prea multe prezențe între acei patru pereți ca să poată dormi liniștit. Așa că o închiriase. Mai bine să lase casa vrăjită cuiva care nu știa nimic despre ea. După zece ani sosisem eu, în căutarea unui loc în care să stau singur, și iată povestea în care intrasem sperând să regăsesc scrisul.